A°. 1801. N°. 154

BINNEN- LANDSCHE BATAAFSCHE COURANT.

SATURDAG DEN 12 DECEMBER.

BATAAFSCHE REPUBLYK.

GRONINGEN *den 7 December.* Den 30. November is alhier, voor de Hervormde Armen, by de Leden van hun Kerkgenootſchap, eene buitengewoone Collecte gedaan, welke de ſom van 5131. guldens, 13. ſtuivers en 7. penningen heeft opgebragt, en dus 1130. guldens, 17. ſtuivers en 2. penningen meer dan in het voorleeden jaar.

LEEUWARDEN *den 7 December.* By eene waarſchuwing, den 4. December door den Raad der Gemeente gedaan, is het rondloopen en opdringen van Lotery-looten, ſtrydig met reeds afgekondigde Publicatiën, onder Tugthuis-ſtraffe verboden geworden.

AMSTERDAM *den 7 December.* In eene buitengewoone Vergadering van het Intermediair Gemeente Beſtuur deezer ſtad heeft het Commité van Financie ter Vergadering voorgedragen een Plan van Negotiatie, ten behoeve van deeze ſtad, tegen den Intrest van drie ten honderd in het jaar, in welke alle de Inwoners, boven de *f* 2000. gegoed zynde, of meer dan *f* 600. Inkomen hebbende, verpligt zullen zyn, ten belope van twee pCt., deel te nemen, welk Plan door of van wegen het Commité, en eene Commiſſie van de Gevolmagtigden uit de Burgery, daar toe, ingevolge Decreet des Vertegenwoordigenden Ligbaams van den 27. Maart l.l., door de Gemeente zelve benoemd, is beraamd: — en heeft de Vergadering zig met het voorgedragene Plan van Hefling, *en gros*, geconformeerd; voorbehoudens het nader delibereeren, nopens de onderſcheidene deelen of articulen van hetzelve.

DE HAGE *den 11 December.* Zedert het Battaillon der 7. *Franſche* Halve Brigade van hier naar *Vliſſingen* vertrokken is, bevindt deeze Reſidentie zig zonder *Franſche* bezetting; neemende ons *Bataafſch* Garniſoen ook den dienst voor de *Franſchen* waar. Een herwaards beſtemd Battaillon der 27. halve Brigade ligte troepen heeft contra-order bekomen; wordende nu een Battaillon van de 17. Halve Brigade hier in guarniſoen verwagt.

By den nu geïnſtalleerden Raad van den *West-Indiſchen* Handel is de Burger *Mulders* tot Preſident verkoren, en als Secretaris gecontinueerd de Burger *Irhoven van Dam.*

STAATS-BEWIND.

DE HAGE *den 11 December.* Wegens de reeds gemelde benoeming van den Burger *van Haeften* is den 7. deezer door het Bewind geärresteerd de navolgende

PUBLICATIE.

HET STAATS-BEWIND DER BATAAFSCHE REPUBLIEK doet te weeten:

Dat het Uitvoerend Bewind in der tyd den Burger *G. A. Viſcher*, Commisſaris van hetzelve Bewind by het Departementaal Beſtuur van den *Dommel*, in dato den 8. Maart 1800. gequalificeerd hebbende, om in naam van het *Bataaffche* Volk bezit te neemen van de Landen, aan deeze, door de *Franſche* Republyk, by de op den 5. January 1800. geſlotene en vervolgens geratificeerde Transactie overgedragen, en voords de nodige proviſioneele maatregelen daar te ſtellen, en te doen uitvoeren, welke hetzelve zou nodig oordeelen tot het adminiſtreeren eener goede Juſtitie, het bewaaren der goede Orde, en de richtige adminiſtratie der Financieele middelen te zullen ſtrekken; de gemelde qualificatie op den Burger *G. A. Viſcher*, uit hoofde van zyne benoeming als Lid van het Wetgeevend Lighaam van dit Gemeenebest, thans is komen te ceſſeeren; en dat hetzelve alzo heeft goedgevonden en verſtaan, om denzelven Burger *G. A. Viſcher* in deezen te doen opvolgen door den Burger Mr. *Jacob van Haeften*, met qualificatie op denzelven, om van alle zodanige Landen, als welke volgens bovengemelde Transactie nog niet mogten zyn in bezit genoomen, bezit te nemen; en voords, zo in de reeds in bezit genomene, als nog in bezit te nemene Landen alle proviſioneele maatregelen, met betrekking tot de goede adminiſtratie der Juſtitie, Policie en Financie in naame van het Staats-Bewind der *Bataaffche* Republyk daar te ſtellen als hy zal nodig oordeelen.

En worden alle Ingezetenen der volgens gemelde Transactie in bezit genoomene Landen gelast, zig als goede en getrouwe Ingezetenen te gedragen, en voords alle maatregelen, welke door voorn. Burger *Jacob van Haeften*, volgens onze generaale qualificatie zullen worden daargeſteld, te eerbiedigen en na te leeven, en zulks alles tot tyd en wyle ten deezen finaal zal worden voorzien.

Wordende almede by deezen ter kenniſſe der Ingezetenen van gemelde Landen en Plaatſen gebragt, dat het Staats-Bewind, om de goede Adminiſtratie der Juſtitie zo veel mogelyk te bevoorderen, en dezelve aan de reſpective Ingezetenen op alle wyze te faciliteeren, als mede goedgevonden en verſtaan heeft, het Hof van Juſtitie over het voormalig Gewest *Bataafſch Braband*, of zodanig ander Hof als hetzelve in der tyd mogt komen te vervangen, te authoriſeeren, om in alle zodanige zaaken, welke bevoorens in de gecedeerde Landen ter eerſter inſtantie voor het Hof van *Duſſeldorf* wierden of konden worden gebragt, almede ter eerſter inſtantie te cognoſceeren, en uitſpraak te doen; en zulks almede tot dat daaromtrent anders of nader zal zyn voorzien.

En op dat niemand hier van onwetendheid zal kunnen voorwenden, zal deeze binnen de . . . . . worden gepubliceerd en geaffigeerd naar behooren.

In den Haag, den 7. December 1801.

(*geparapheerd*) W. A DE BEVEREN vt.
(*Onderſtond*) Ter Ordonnantie van het Staats-Bewind,
(*was geteekend*) S. DASSEVAEL, *l. ſ.*

De verdeeling van het Esquader, 't welk zo ter wederbezitneeming onzer Coloniën, als ter beſcherming van den Koophandel onder zeil zal gaan, is (naar men verneemt,) 5. Oorlogſchepen naar de *Oost-Indien*, 5. naar de *West-Indien*, 3. naar de *Middellandſche* Zee, en 1. naar de kust van *Guinea.*

Naar men verneemt, is de Burger *J. W. Janſſens*, Eerſten Commisſaris van de *Franſche* troepen in ſoldy deeze Republyk, door het Bewind aangeſteld tot Gouverneur van de Kaap *de Goede Hoop*: als mede de Burger *R. Dibbetz*, tot Opzigter van 's Lands Hospitaalen aldaar.

NB. [*De Zitting van het Wetgeevend Lighaam van heden, heeft niets belangryks opgeleverd.*]

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ITALIËN.

De Admiraal *Keith*, met de geheele *Britſche* vloot, uitgezonderd drie linieſchepen, onder bevel van den Admiraal *Bickerton* agter gebleeven, uit *Egypten* teruggekeerd, en op het Eiland *Malthe* aangekomen, heeft van daar, in het begin van November een vaartuig afgezonden, ten einde te verneemen, of thans, na de tekening der Præliminairen, de *Engelſche* ſchepen vryelyk in de *Siciliaanſche* havens zouden toegelaaten worden. Deeze vraag, door het Hof van *Napels* aan den aldaar reſideerende *Franſchen* Gezant onderworpen, is door denzelven gunſtig beantwoord, niettegenſtaande de *Engelſche* Vlootvoogd nog geene ſtellige bevelen bekomen had, om zig van vyandelykheden te onthouden. Van den kant hunner Bondgenooten, de *Turken*, werden die als nog werkelyk uitgeboeſſeerd, en het fregat de *Arethuſa*, uit *Ancona* uitgeloopen, door drie fregatten dier Natie vervolgd en in de haven van *Meluda* gevlugt, wordt aldaar door deeze vaartuigen geblokkeerd gehouden.

Behalven de *Franſche* landtroepen, die zig op de kusten van het Koningryk *Napels* bevinden, heeft ook de zeemagt dier Natie in de haven van *Ancona* bevel bekoomen, van daar te vertrekken. De Burger *Brunet*, Adjudant van den Generaal *Murat*, met de laatſte bevelen hier toe belast, is den 19. November te *Romen* aangekoomen, alwaar hy terſtond eene audientie by den Paus gehad, en vervolgens zyne reize naar het zuidelyk gedeelte van *Italien* heeft voortgezet. In laatſtgemelde hoofdſtad is door zyne Heiligheid onlangs een edict uitgevaardigd, het welk ten doel heeft, den diep vervallen landbouw in den Kerkelyken Staat aan te moedigen, en te doen herleeven.

De eerſte Afgezant, welke de Koning van *Etrurien* in Zyne nieuwe waardigheid benoemd heeft, is naar de *Franſche* Republyk beſtemd. Het is de Heer *Serisori*, welke den 17. November, met zyn huisgezin, en de perſoonen aan het Gezantſchap verbonden de reize van *Florencen* naar *Parys* heeft aangenomen. Sints den 11. dier maand begint de Koophandel in de Zeehaven van *Livorno* te herleeven, en in eene enkele week waren reeds 46. Koopvaardyſchepen van alle grootte in dezelve binnen geloopen.

CIS-ALPYNSCHE REPUBLYK.

De uitvoering der onlangs afgekondigde Wet tot eene Militaire opſchryving is voor eenen onbepaalden tyd opgeſchort, en, ter vervulling der manſchap, welke dus nog eenigen tyd aan onze ſtaande armée ontbreeken zal, verzeekert men, dat, in dien tuſſchentyd, de Republyk een corps van 6000. *Poolen* en 3000. *Zwitſers* in haaren dienst neemen zal.

Den 23. November is de Marquis *del Campo*, Ambasſadeur van het Hof van *Madrid* by dat van *Weenen*, van *Piſa* koomende, door *Milaan* naar *Parys* voortgereisd. Naar men wil, is deeze Gezant beſtemd, om de belangen van zyn Hof op het Vreedes-Congres te *Amiens* waar te neemen.

GROOT-BRITTANNIËN.

Niettegenſtaande de Vreede reeds zyne heilzaame uitwerkſelen op ſommige takken van ons beſtaan en welvaart doet gevoelen, heeft dezelve nog geenen invloed gehad op den prys van een der onontbeerlykſte leevensmiddelen, het brood, welke, geduurende den oorlog tot eene buitenſpoorige hoogte gereezen, verre van by deszelfs eindiging, gelyk men algemeen gehoopt had, te verminderen, nog aanhoudend blyft ſtygeren. Deeze teleurſtelling, welke men aan de winzugt van eenige voornaame Opkoopers toeſchryft, heeft den Raad van *Londen*, in welke uitgeſtrekte Gemeente zig de toeneemende duurte dubbel ſterk gevoelen doet, in deszelfs zitting van den 27. November doen beſluiten, om eene petitie aan het Parlement inteleeveren, ten einde de Graanhandelaars te verpligten, om, daar toe op-

(*Het vervolg op de kant van deeze bladzyde.*)

party tegen den Naam van eene gemeene zaak met het Miniſtery te willen maaken; dan, deeze verdedeeging zelve is gehikt, om het vermoeden op het minder gedeelte dier party te verdubbelen, daar zy, de naamen opteekende der voorname Leden, welken zy verklaart in geene verſtandhouding met het Miniſtery te zullen treeden, juist die geenen overvaat, van wiken men eene zulke verſtandhouding het meeſt verwagt, en eindelyk ten ſlotte 'er by voegt, dat, offchoon de Heer *Fox*, en anderen, in geene de minſte gemeenſchap met de Miniſters ſtaan, de Heer *Addington* echter, naar men vernoemt, aan twee of drie perſoonen de grenden had opgeregt, op welken by den ongelukkigen beſtand van de vrienden der vryheid zal rekenen hoopen. Wetegenſtaande deeze verwante verzeekering met een gedeelte der Oppoſitie, ſchynt de vereeniging met de voorname Leden van het laatſte afgezonden Miniſtery, tegen het welk de pooginge der Oppoſitie wel in-

zoraerheid gerigt waren, geenzins opgegeeven te zyn, en men verzekert, dat, in eene Raads-vergadering, den 30. November, ten huize van Lord *Hawkesbury* gehouden, en door de voornaamste Ministers bygewoond, de Heer *Fitt* mede tegenwoordig geweest is.

FRANSCHE REPUBLYK.

Van de jongstgeslootene Tractaten, aan de raadpleeging des Tribunaats onderworpen, heeft dit lighaam, in de zitting van den 5. December de overeenkomst met de Vereenigde Staaten van *Noord-America*, als mede, in de zitting van den volgenden dag, het Verbond met den Koning der beide *Sicilien* goedgekeurd. In de zitting van den 5. is by de Wetgeevinge niets voorgevallen, dan alleen de bekragtiging der tien aan dezelve voorgestelde, en onlangs door ons gemelde ontwerpen van wetten, tot aankoop of ruiling van grondgebied; in de volgende zitting is het *Noord-Americaansch* Tractaat met 330. tegen 10. stemmen bekragtigd.

Men heeft de bedroevende tyding ontfangen, dat onze beroemde geleerde *Dolomieu*, die zulk eenen geruimen tyd in *Sicilien* gevangen gehouden was, en nu onlangs, tot het doen van gewigtige ontdekkingen, eene reize naar het *Alpisch* gebergte had aangevangen, by de terug keering van deezen zynen jongsten togt, overleeden is.

VIERDE VERVOLG *der* AANSPRAAK, *den 24. November door den Burger* PORTALIS *aan het Wetgeevend Lighaam gedaan, by de aanbieding van het ontwerp der Eerste Wet van het* BURGERLYK WETBOEK.

„Een *Franschman* kan zyne rechten als Burger verliezen door eene halsstraffe, of door elke andere straf, aan welke de wet dit verlies verbonden mag hebben. Hoe toch zou men als medegenoot den geenen kunnen beschouwen, die door zyne misdryven en euveldaaden de voorwaarden van het bondgenootschap verbrooken zou hebben."

„Het geen men den Burgerlyken Staat eens menschen noemt, is niet anders dan de geschiktheid om de rechten uitteoefenen, welke de burgerlyke wetten aan de leden der maatschappy waarborgen. Deeze staat het heiligste van alle eigendommen zynde, heeft de Wetgeever zig ten bewaarer van hetzelve gemaakt, door registers in te voeren, bestemd om aan de voornaamste daaden van het Burgerlyk leeven ten waarborg te strekken. Wy hebben ons met de wyze van inrigting en de zeekerheid deezer registers beezig gehouden, wier samenstelling aan alle Natien, die de schryfkunst kennen, gemeen is."

„De mensch beslaat in de ruimte even als in den tyd slegts een punt, offchoon hy, door zyne betrekkingen, zyn aanweezen kan uitbreiden en vermenigvuldigen; hy heeft dus noodzaakelyk eene woonstede; deeze woonplaats is, volgens alle grondbeginsels, de plaats zyner voornaamste vestiging; het recht om van woonplaats te veranderen, is een der schoonste rechten van de vryheid des menschen; dan, deeze verandering is aan vastgestelde regelen onderworpen, op dat de dens, welke belang hebben dezelve te kennen, niet bedrogen worden, en den man zouden kunnen vinden, met wien zy vrywillige of gedwongene banden hebben."

„De wetten hebben altoos voor de afweezenden gewaakt. Het is de menschlykheid zelve, die ten deezen opzigte de bezorgdheid van den Wetgeever opwekt. Meer dan immer moet de afweezigheid in onze tyden het voorwerp van de oplettendheid en van de waakzaamheid der wetten zyn. Want heden ten dage doen wy de nyverheid, de koophandel, de drift tot ontdekkingen, de beoeffening van kunsten en weetenschappen de menschen onophoudelyk verhuizen. Men is eene byzondere befcherming verschuldigd aan hun, die zig op langduurige reizen, en gevaarlyke ondernemingen toeleggen, om vervolgens in hun vaderland rykdommen en weetenschappen terug te brengen, die zy met inspanning van alle hunne kragten, en met gevaar van hun leeven verkreegen hebben."

„Eene maatschappy bestaat niet uit op zig zelve staande en van een verspreide leden; het is eene verzameling van huisgezinnen. Deeze huisgezinnen zyn zo veele kleine afzonderlyke maatschappyen, wier vereeniging den staat vormt, dat is te zeggen, het groote huisgezin, 't welk alle de overigen bevat."

„De huisgezinnen worden gevormd door het huwelyk. Het huwelyk is eene instelling der natuur zelve. Het heeft eenen te grooten invloed op het lot der menschen en op de voortplanting van het menschelyk geslagt, dan dat de wetgeevers het aan de losbandigheid der hartstogten zouden overgeeven."

„Het huwelyk onderwerpt de echtgenooten aan geheiligde pligten ten opzigte der kinderen, die uit derzelven vereeniging gebooren worden. Het onderwerpt deezen aan weerkeerige verpligtingen. Het is dus nodig, dat men die geenen kenne, die deeze verpligtingen vervullen moeten. Van daar de plegtigheden, tot het aangaan van dit verdrag voorgeslagen."

„Tot het huwelyk wordt vereischt de bedoelingen der natuur te kunnen vervullen. Het was dus nodig den ouderdom te bepaalen, op welken twee echtgenooten zig met vrugt zouden kunnen vereenigen."

„Het is van belang de echtverbintenisfen te begunstigen, en dezelven te beschermen. Het is van belang de oogmerken der natuur niet te kwetsen, en de algemeene zedelykheid niet te beleedigen. Van daar het verbod van huwelyken uit hoofde van bloedverwantschap. Alle volkeren hebben bloedschendende verbintenisfen verbrooden, om dat de stem der natuur zig in het hart aller menschen heeft doen hooren. De beschaafde natien hebben het ryk der schaamte nog verder uitgebreid, en zy hebben eene zekere voegzaamheid geëerbiedigd, welke, zonder het onmiddelyk werk der natuur te zyn, zig op natuurlyke redenen gegrond ziet."

„Volgens het algemeen recht kan de dood van een der echtgenooten alleen het huwelyk ontbinden. Wy hebben echter geoordeeld, dat de burgerlyke wet niet even strengals de godsdienst en zedekunde zou kunnen zyn: en in ons ontwerp wordt de echtscheiding behouden, doch echter met beperkingen, geschikt om het misbruik derzelve te voorkomen. Wy bespaaren dezelve voor gevallen, in welken de ondeugden meer kragt hebben, om de wetten te ontzenuwen, dan de wetten vermogen, om de ondeugden te beteugelen."

„Nevens de echtscheidling laaten wy de magt om de bloote scheiding van lighaam te vraagen, welke den band des huwlyks losser maakt, zonder dien te verbreeken. Wy hebben gemeend, dat, onder wetten, die de vryheid van godsdienst toezeggen, men de menschelyke ziel onbelemmerd moest laaten ademhaalen, en eenen man, zynen godsdienst getrouw, niet tusschen de wanhoop en zyn geweeten moest plaatsen."

„Onder de oorzaaken van echtscheiding hebben wy de strydigheid van imbonst en gemoedsgesteldheid niet geplaatst, dan ten zy de echtscheiding in zulk een geval het gevolg van eene weerkeerige toestemming ware. Wy hebben als strydig met den aart zelven der zaaken beschouwd, dat eene zo heilige verbintenis, als die des huwelyks, willekeurig verbrooken zou kunnen worden, op de vraag en op het enkel voorgeeven van een der partyen, dat is te zeggen, door den wil, en ten voordeele van één der echtgenooten."

„Na de oorzaaken van echtscheiding opgegeeven te hebben, hebben wy de wyze omschreeven, volgens welke zy verzogt, en beoordeeld moet worden. De tusschenkomst des Rechters is ons noodzaakelyk voorgekomen. In *Engeland* is eene Wet; elders eene daad van den Souverein nodig. Alömme is de vraag tot echtscheidling eene Nationaale zaak, wier gevolgen en beslissing geoordeeld zyn met de belangen der geheele Maatschappy in verband te staan."

„Elk huisgezin moet zyn bestuur hebben. De man, de vader, is reeds als het hoofd van hetzelve beschouwd. Het gezag als man, het gezag als vader, zyn republikeinsche instellingen. Het is inzonderheid by de vrye Volken, dat de eene en andere deezer magten byzonderlyk uitgebreid en geëerbiedigd is. In eene onbepaalde Konings-regeering, in Staaten aan een willekeurig Bestuur onderworpen, tragt de magt, die ons wil onderdrukken, alle de overigen te verzwakken. In de Gemeenebesten versterkt men het Huisselyk rechtsgezag, om, zonder gevaar, het Staatkundige en Burgerlyke rechtsgezag te kunnen verligten."

„Burgers Wetgeevers, gy zult aan het huisselyk bestuur alle deszelfs veerkragt behouden, ten einde aan den burger alle deszelfs vryheid te laaten. Het huisgezin is het heiligdom der zeeden; daar leiden huisselyke deugden op tot burger-deugden; daar is het, dat de aandoeningen der natuur ons geschikt maaken, om de pligten te vervullen, die ons door de wetten opgelegd worden."

[*Het vervolg by eerstkomende gelegenheid.*]

In den omtrek van *Angers* heeft men onlangs by een veertien-jaarig meisje een voorbeeld van kloekmoedigheid gezien, het geen men van haare jaaren en kunne niet verwagt zou hebben. Een dolle hond, van eene ontzaggelyke grootte, na zig op onderscheidene boerewooningen van de Gemeente van *Durtal* vertoond, en op dezelven veele schade aangerigt te hebben, was eindelyk die van la *Dufrézière* binnen geloopen, op welken, 't gemelde meisje, niet verre van haaren nog jongeren broeder, die slegts negen jaaren bereikt had, met den een of anderen arbeid beezig was. Op het geschreeuw van den wagthond der landhoeve, die door den dollen hond aangevallen en verscheurd werd, toegeschooten, ziet zy dit woedend dier gereed, om zig op haaren broeder te werpen, die onder deszelfs bereik, en buiten staat was om het te ontkomen. Geen ander middel ziende, om dit ongelukkig kind aan het yslyk lot te ontrukken, het welk hem dreigde, offert zig het onverschrokken meisje zelve voor deszelfs redding op, vliegt den hond te gemoet, grypt hem aan, en niettegenstaande de smertelyke wonden, die zy aan handen en armen ontfangt, houdt zy hem op den grond, tot dat het haare moeder en eenen arbeider, die op het gerugt toeschooten, gelukt was, het dier onder haar dood te slaan. — De Prefect van het Departement van *Maine* en *Loire* heeft van deeze kloekmoedige zelfsopoffering aan den Minister van Binnenlandsche zaaken kennis gegeeven, en deszelfs toestemming gevraagd, om aan deeze jonge heldin, die men hoopt te zullen kunnen redden, eene som van honderd francs te doen uitbetaalen.

*** By *J. J. STUERMAN* wordt uitgegeeven, en is by de meeste Boekverkoopers in onze Republyk. Uitgeevers der *Binnenl. Berigten*, als mede by *G. Warnars* en *van der Burgh* te Amsterdam; *Blussé* te Dordrecht; *Viewig* te Nymegen, *W. van Bergen* te Breda en *S. van de Graaf* in de Hage, à 5 en één halve stuiver te bekomen: DE GEHEIME BRIL VAN MERCURIUS, of *nieuwe en gemakkelyke manier om geheime brieven te schryven, zonder dat het mogelyk zy, dat dezelve door iemand anders, dan den persoon, voor wien zy gerigt zyn, kunnen gelezen worden:* Deeze manier om geheime brieven te schryven, geschiedt met behulp van een zogenaamd *cryptographisch-vierkant*, dat op eene kunstige wyze is uitgedeeld en het welk, op het geheime schrift gelegd worde, als een *kunstige bril* dient, om dit geheime schrift te leezen; — men heeft in deeze *cryptographische methode* geene aangenomene caracters, noch eenige sleutel ter ontcyffering nodig; maar alles wordt natuurlyk, op de gewoonste wyze, met de gewone caracters geschreeven, en echter betoogt de Schryver, dat het onmogelyk is, geheime brieven, met behulp van dit *cryptographisch* vierkant, te zamen gesteld, te kunnen ontcyfferen: deeze methode is dus *eenvoudiger* dan alle de bekende en meer aan het *oogmerk der cryptographie voldoende*; de Schryver heeft in dit Stukje niet alleen aangetoond: hoe dit *cryptographisch* vierkant moet gebruikt worden; maar ook tevens de constructie van hetzelve opgegeeven, ne op eene wiskundige wyze betoogd, op hoe veele verschillende wyzen hetzelve kan worden geconstrueerd: de uitgeever vertrouwt dienvolgens dat hetzelve door alle *liefhebbers der cryptographie*, door *diplomatische* personen, *generaals* en *bevelhebbers*, met één woord, door *elk een die in de noodzaaklykheid is geheime briefwisseling te houden*, met genoegen zal opfangen en met gragte gelezen worden.

*** By *J. J. STUERMAN*, Boekverkooper te Amsterdam, wordt uitgegeeven: 't zeer gelukkend Portrait van wylen den Heer en Mr. L. P. V. D. SPIEGEL; naar 't originéel Portrait, 't welk naar 't leeven getekend is, in 't koper gesneden, door *R. Vinkeles*. — De proefdrukken met en zonder letters à *f* 1 : 16. — Ordinair à *f* 1 : 5.

NB. NB. By *J. C. LEEUWESTEYN* in den Hage en *M. ROELOFSWAART* te Delft is van de Pers gekoomen, en alom door de geheele Republik verzonden: STUKKEN, RAAKENDE DEN TEGENWOORDIGEN TOESTAND DER BATAAFSCHE BEZITTINGEN IN OOST-INDIEN EN DEN HANDEL OP DEZELVEN, *benevens de stukken voorts betrekkelyk tot dien handel, uit de Notulen der Vroedschap van Middelburg, en de Resolutien van Zeeland, en het beheer over de bezittingen elkaar hebbende, kan gevraagd worden*," uitgegeeven door D. VAN HOGENDORP; een werk, 't welk tegenwoordige tyds onstaanbaarheden ten uitersten belangryk voor alle de geenen die eenig deel in den welvaart des Vaderlands neemen, doch in het byzonder voor alle Kooplieden, die in den vryen Hansel op Oost-Indiën groote voordeelen voor den Staat en voor zich zelven te gemoet zien. De prys is *f* 3-12-:.

Van deszelven Schryvers BERICHT *wegens den tegenwoordigen toestand der Bataafsche Bezittingen in Oost-Indiën en den Handel en dezelven*, waar van het tegenwoordige werk een vervolg is, zyn by dezelve Uitgeevers nog eenige Exemplaaren van den tweeden druk voor handen à *f* 1-8-:.

NB. Tot gemak der Amsterdamsche Confraters zyn deeze werken in getallen te bekoomen by *H. Uytenhout* aldaar.

*** De Boekhandelaars *G. T. VAN PADDENBURG en ZOON* te Utrecht, hebben gedrukt en is by hun en alom te bekomen:

* 1. Beschryving van den Aart en Kenmerken van *onderscheide* ZIEKTEN, benevens *opgave* der GENEESMIDDELEN tot *derzelver herstel*, door G. T. KORTUM. Geene bespiegeling maar eene dertigjaarige ondervinding en uitoefening is de bron waar uit dit Boek is samengesteld, en dat verscheide nieuwe ontdekkingen en geneesmiddelen opgeeft. 2. LAVOISIER *Grondbeginselen* der SCHEIKUNDEN, 2 Deelen *Compleet*, met 10 *uitsluande* PLAATEN. 3. PLENCK *Chirurgynsch Apotheek*, Tweede veel verbeterde en vermeerderde Druk.

*** By *G. T. VAN PADDENBURG en ZOON* te Utrecht, en alom by alle Boekverkopers te bekomen: 1. G. MASMAN,

** Leerredenen voor KINDEREN, in 6 *Stukken*, klein 12°. gedrukt op ordinair papier à 11 stuiv. en *best papier* met 6 FRAAIJE

* PLAATJES in een *Carton bandje* à 26 stuivers. 2. S. v. EMDRE, *Huisboekje* voor de JEUGD, om haar te *beyveiligen* tegen *Ongeloof* en *Bygeloof*, en ter *bevordering* van *Kennis* en *Deugd*, à 28 stuiv. 3. C. W. STRONCK, de Geschiedenis van JEZUS, naar de *vier Euangelien*, in 8vo. à 16 stuiv. Eenige in gr 8vo. op *best druk papier* om tot een *Huisboek* te gebruiken à 1-16. — *Deeze drie Werkjens zyn nuttige, aangenaame en uitmuntende* GESCHENKEN voor KINDEREN en daar toe zo in de *prys* als *inhoud* byzonder geschikt.

** By *M. ROELOFSWAART* te Delft is van de Pers gekoomen, en alom in de meeste Boekwinkels door de geheele Republyk a 15. st. te bekomen: SCHETS DER MIDDELEN, WAAR AAN HET CHRISTENDOM DESZELFS UITBREIDING OVER DEN AARDBODEM TE DANKEN HEEFT; *meerendeels naar het Hoogduitsch van* L. T. SPITTLER. Een Werkje, waar in smaak, gezond verstand en uitgebreide kundigheid allerwege doorstraalen; dat in weinige bladzyden een schat van geleerdheid bevat; en het welk de Uitgeever, schoon zeer wel weetende dat de aanpryzingen van een Boekverkooper by het publyk weinig afdoen, niet nalaaten kan den byzonderen aandagt van alle *zelfdenkende* Christenen aan te beveelen.

Door J. J. STUERMAN, in den Hage.